

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens (1569-08-23)

Citation: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens (1569-08-23)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (3. bind)*, NIELSEN & LYDICHE, s. 252. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-003-shoot-L0007431460030162.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Malme, 23. August 1569.

N. N. ¹⁾ til Mogens Gyldenstjerne.

Han beretter om en Retssag mod. en vis Præste-Hans, der er brudt ud af Fængslet, og om en Kalv, meddeler Rygter om Forholdene i Danzig og Polens Bestræbelser for at hindre en Fredsslutning. Marcus Hess' Skibe skal have handlet paa Sverrig. Han beretter om Forhandlingerne i Lund med Lensmænd og Fogeder. Høsten er meget ringe og vaad. Han beretter endelig om en Række specielle Ting.

Kere her Mogenns, fih ieg nu y afftes ether s. schriffuillse om then Preste Hansønn etc., saa haffue jeg ingenn anden kunscah foit om ham, end then mand, som wor offuer hos ether s. om hannom oc wille nu mødt y loffuerdagis met forløfftis mend for ham, han kom her ind til mig oc gaff sig illde, for han hagde brøtt seg wd. Dog ville han icke lade seg op for mig, men for Oluff Poillsen bestod han, att same Preste Hans hagde sent ham bud fran Dalby, att han wille end nu gerne haffue borgen for seg att mue kome til stede oc till ords. Ther som han hagde sagt mig ther nogit aff, tha schulle ieg raadt ham til borgenn alligeuell etc. Thett maa oc wist were wnder noch, att han saa er wdkomen; men kellersuend, som vor her vde mett thet smør oc oste, ieg sende offuer, han sagde, att han hagde slagit en fiedder sønder y tornit, oc saa satte Cristiern ham y then lange jernboltt, oc then scall han siden haffue slagit laassen fran oc brøtt seg vd egenom iern trailerne, ij windugitt sidde, mett then lange boltt, oc wid ieg icke end heller, huad wisdom thet vor att faa ham en stor lang iern boltt ther jnd. Her er wnder paa ferden met sagenn, oc siunis well, att ther scall vere anditt wnder, som maa well skee y fremtiden wdkomer. Thet er icke skeet, forthj han er io nochsom attuaret att foruare ham, som han will staa til suars for hannom.

s. 253 Kallffuen schall ether s. faa offuer met thet allder første.

Jtem her siges, att kongen aff Polen ¹⁾ haffuer hagt bud til Dansken effther alle borgemestere oc sett them fangne paa en ner aff them, som icke ville frem met the andre. Oc vill han, the schulle tage thet gamle papisterij an, oc seal alle rede were anrichtit ij clostre paa then gamle handeil, oc duck de Alba schalle vere y forbunt met ham oc schreffuit ham til, at han icke schulle stede, at the Dansker schulle lade them eller kongen aff Suerrige fordrage met k. aff Danmark. Gud almegtiste beuare osß naadelige fran then blodhund.

Her løbe somme met løsße tidinge, att wore skib schulle haffue foith nogre aff Marcus Hessis skib, som schulle haffue weritt y Suerige, oc nogre store Hanser her y rigit schulle hagt handel y same skib met, men ieg kand thro, thet er icke vden løss snack etc.

Kiere her Mogenns, jeg haffuer nu sanckit møgitt till samen saa effther hondenn oc beffrøeter mig fore, thet seal were ether s. kedsomptt att læse, efftherthj jeg for- mercker er icke wel till pas selffue att kunde scriffue. Then alsommectugste Gud for sin godhett were met ether s. gunst till helbrede oc alld wellffartt sampt euig glede oc hußuale. Aff Mallmøe then 23. augustj 1569.

E. s. y. w. t. ²⁾

Kiere her Mogenns, sender jeg ether s. nu register oc beskeed, huad ieg forhandlede mett fogedernne oc lennß- mendenne wttj Lund, wij ther nu for samlede wore, oc haffuer ieg icke hagt saa mange stunder, siden ieg kom ther fra, for ennd nu for alle honde forffalld paa stadsenns wegne. Oc ther til mett er oss hiøstenn saa saare skrøbelig, att Gud maa seg her offuer forbarme, att thet hiøstis s. 254ind baade waatt och onntt, saa møgen daglig wede er here; Gud hielpe well.

Jtem jeg haffuer end nu ingenn store nattlius kundet become vden the, som gamle støffte ere, oc the thienne inthet, thj the baade rinde oc ware inthet; dog er mig loffuitt nogre vdj thenne vge.

Item her er komett landgille smør, huorlunde ether s. will ther haffue thett mett; mig siunis best, ether s. lader thet ligge en tiid lang oc see, huorlunde sillden gaar till; ther settis smør købit effther.

Item ieg er till sinde lade sallte ether s. iijj fd silld her til ether s. eigitt behoff, om nogit got køb komer.

Kunde thette krigiisfollck komme aff weigen, forhobis wy att bliffue better køb paa alltingiste. Her sigis, att skibenne ere hiemkomne mett stort bytte, giffue Gud sandingenn er, oc att follckit scall op oc paa toog, Gud giffue til lycke.

Jtem scall jeg nu huer dag sidde paa raadhuissit her effther att tage thenne scatt ind hiiele dagene wd, oc will ware en fulld monnitt for mig. Gud forbarme seg offuer osß fore scattenn, tesse stackarle kome thet alldrig aff sted, oc er nu schreffuit effther vjc par sko ¹⁾ till mett indenn fredag offuer att sennde.

Jtem ieg mindis icke, om jeg schreff ether s. til om the boder paa Abekaas²⁾, att Peder Jude³⁾ siger, att frue Anne⁴⁾, salig mett Gud, fih them aff en wid naffn Per s. 255 Jude, for han motte bliffue ith aar eller ij(!) ethers gord boendis ther y Lund, oc fih ingen anden foruaring ther wppaa end thette breff, som han selff hagde ther paa. Oc wor then tiid icke vden en bod, oc nu schall Frants haffue ladet bygge ther end en bod; dog haffuer en mand them y leige.

Jtem thet gotts, ether s. fich mig register paa att spørge effter, wide huercken Jens Ionsen ¹⁾ eller Per lude att sige aff, vden ether s. hagde ethers pante breff til stede, om thett kunde lyde paa Laue Trudsen eller the andre VII- tands sønner, oc thør ieg talle met Gørueell ²⁾ ther om, eller wid fullelige lempe ther till.

Jnthe andit sønderligt mere wid ieg nu att skriffue, vden then alsomectiste Gud vere met ether s. euindelige. Aff Mallmøe then 23. dagen augustj 1569.

E. s. y. w. t.

Bilag.

Her effther fføllger hues ærennder jeg bestillede mett fogedernne oc lennsmendene y Lund.

Først beclaugede ieg mig, att ether strengthett hagde mange fogeder oc lennsmend oc, Gud skee loff, mange thiennere baade enn sted oc andennsted, som huer aff them hagde wdj beffalling, oc haffuer nu y lang tiid gansk føuge foith aff them vden then wisße rente oc huercken sagefald eller gordeleige, huillckit ether strengthett storligenn forunderede, oc kunde dog icke anditt were end ther motte io falde sageffalld, ther som thett ginge rett tili. Oc ther offuer bekom ieg thette register paa sagefeld oc gordeliege, som ieg her hosß nu sender s. 256 ether strenghet, oc formanede them att see saa till, som the wille were bekenntt oc forsuare kunde.

Item haffuer ieg hollitt them forre om teigernne ¹⁾, att huillckenn som will giffue iij marc for thers teiger eller oc yde them wttj Mallmøe, vden ether s. will wnde them better køb paa them, tha schriffuer ether s. mig well ther om till.

Menn the y Bøsßerop giffue teiger, som them bør, for orsage skylld, wdenn the ellers wille welluillige giiffue penninge etc.

Tesße her hos byenn, som ere vj eller vij, them maa y allt haffue til fersk mad, oc huor mange ether s. will wnde them till Stierneholm aff the teiger ther om kring, the haffue icke heller mange behoff, ther kand tages nogre aff [th]e ²⁾ werlam, som the haffue aff gordsenns, om the faa en teige, v eller vj, frig the seg well mett, naar the faa saa en slacted nød eller vj till. Men ehvad her scall slactis y jaar, will ieg raade til att lade slacte thet paa Stierneholm, saa haffuer folckit ther fersk mad aff huad aff falder, oc ther mett spare kaasten.

Jtem haffuer ieg bestillet roer, mallurt, eneber oc sønnop hos fogedernne.

Jenns Jonsßonn haffuer loffuitt att wille flig til weige jc tr kull aff bønderne til hielp, och schulle komme offuer for Landskrone eller for Hellsingborg, naar ther gaar ferge fran oc til Københagen.

Haffue oc saa lenßmenndenne ther, som skouffue er, loffuitt, att bønderne schulle plocke nogre nødder til ether s. be[ho]ff2, om ether s. will haffue them tiid offuer eller selge them her, thj ther scall were flux nødder paa skougene alle wegne.

Jens Jonsßønn giffuitt tilkenndne, at ther er v hest-s. 257fføll ¹⁾ oc iij marfføll ²⁾ y jaar; oc siger han, hestenn giorde skiell. Han er oc flux vdløben; han haffuer god røcht behoff, som oc bestillet er mett Cristiernn Poillsen. Ieg saa ham nu y Lund. Jens Jonsßøn meen, the schulle vel haffue føll allsamen paa en ner, som foled nu sille, oc ther kunde mand icke lade hesten gaa effther.

Frue Elise Tagis aff Erichsholm ³⁾ haffuer laditt hagtt kallsmend for Stierneholm tiill landsting for j teppe ⁴⁾, som er satt paa enn grob ⁵⁾, som ligger emellom Biers- gordenn oc Gr. .mestad ⁶⁾, oc Jenns Ionsßonn meenthe, then sag sc[hu]lle were god att gøre mett; han wille bestille then oc suare ther till.

Jtem will anderlunde tenckis till mett oлдensuin at tage wttj jaar, orsage ther er møgitt smott flesk eblanntt, oc beffrøchter ieg mig were migitt tagitt wttj fadderskab, oc ther fore will tillsettis nogre, som mett lennsmandenn tager oлдensuinen op, naar then tiid kommer, att thett kand gaa lige till.

Item lige saa mett teigerne, her er komen thet lame kød som aff enn føuge spett lam, huor fore ieg haffuer sagtt them att tencke til att sende sodant frem, som ydis her til slottit, thett gilddt kand were, eller oc penninge, som før er rørtt.

Jtem om then gord, Peder Jude iboer wttj Lund, tøckte them alle oc mig mett att lade bestaa mett, intil rytterne ere ther effran. Saa kand mand lade ferde stallenn oc tage lade thømmerett ned oc legge thett ynd wdj stallenn til paa foraarett, thj ther som mand ferdugede nogit sønder-s. 258ligt ther paa, tha skulle reigsetøigitt strax ville stalle ther ind; dog haffuer ieg laditt hente nogiit aff thett eneber lange ris fran Fulltoffte til ith smucht gerde oc lucht gorden jnd mett.

Jtem hues restants aff landgille, gesterij, jtt oc anditt haffue the allesamen loffuitt att wille gøre clartt nu till

Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (3. bind),

Micaelis, saa att altingiste schall tha bliffue till got fullt regenscab met Guds hielp. Amen.